

Csoportmunka - Teamwork

- A hozzászóláshoz [regisztráció](#) és [bejelentkezés](#) szükséges

Módszer típusa

Tanítási-tanulási módszerek

Tanítási-tanulási módszer típusa

Munkaforma (tanári irányítással)

Rövid összefoglalás

A tanulók és tanárok is egy olyan komplex rendszerben dolgozhatnak, ahol a tudás és az ismeretátadás nem csak egyéni szinten, de csoportszinten is megvalósul.

A módszer kifejtése

A csoportmunka a közös munkára alapozza előnyeit. Jellemzőes vonása, hogy a tanár az osztály tanulóit kisebb, kb. 3-6 fős csoportokra bontja. A csoportok tagjai közösen dolgoznak a kitűzött feladatok megoldásán. **A csoportmunka a reformpedagógiából ismert projekt módszer hatására kialakult munkaforma.** A tanárnak átalakul a szerepköre, az ismeretátadás helyett az irányító szerep jut.

Jellemzői:

A tanulók kiscsoportokban végzett tevékenységén alapul, és az ismeretek és az intellektuális képességek fejlesztésén túl kiemelt szerepet játszik a szociális kompetencia, azaz a tanulók szociális készségeinek és együttműködési képességeinek kialakulásában és fejlődésében.

A csoportos tanulásban a csoport „didaktikai lépcsőt jelent”, amelyben ingeráltan jelennek meg tanulás-lélektani és szociálpszichológiai szempontok, kibővítve a kooperatív technikák és módszerek alkalmazásával. A tanulás legfontosabb didaktikai mozzanatai (ismeretszerzés, rendszerezés, alkalmazás, ellenőrzés, értékelés) a csoportban folynak.

Ez a módszer természetesnek tartja, hogy a tanulók egymástól segítséget kérjenek, és egymásnak segítséget adjanak. Az együttműködés túllép a

hagyományos értelemben vett interakción, amelyhez azonban szükség van a tanulásban lemaradt tanuló magáról alkotott, negatív véleményének megváltoztatására, és arra is, hogy társainak a vele szemben fennálló előítélete megszűnjön.

A módszerrel kapcsolatos kihívások, buktatók és azok kezelése

A csoportmunka hátrányai

- Nagy létszám esetén nem alkalmazható.
- Csak jól felkészült tanár irányíthatja.
- A csoportmunka igen intenzív részvételt igényel a tanártól és a résztvevő diákoktól egyaránt.
- Nélkülözhetetlen és időigényes feladat az előzetes tervezési munka, melynek során a tanuló csoport munkájának eredményét is értékelni kell és az értékelését is meg kell tervezni.

Hogyan értékeljük a csoportmunkát és benne az egyén szerepét?

- A csoportmunka eredménye jeggyel (előre kiadott szempontrendszer alapján) vagy más módon is értékelhető
- Alkalmazzák az önértékelést és a társértékelést az egyéni teljesítmények mérés-értékeléséhez és erre fel kell készíteni a diákokat is.

Hogyan lehet a csoportmunka eredményét jeggyel kifejezni?

- Egy jeggyel értékelem a csoport minden tagját, az elvégzett munka minősége alapján
- Egy jeggyel értékelek egyéni munkát és egy jeggyel az elkészült feladatot.
- Egy jeggyel az együttműködést, egy jeggyel az egyéni teljesítményt és egy jeggyel a csoportteljesítményt értékelem
- Bevonom a diákokat is az értékelésbe, így az egyéni munka értékelésébe és az együttműködésbe beszámítom az ön- és társértékelés eredményét is.

Gyakorlati tippek a módszer alkalmazásához

Csoportok kialakítása

A csoportok kialakítása lehetőleg véletlenszerű legyen, és ne keletkezzenek állandó csoportok. Ezzel a diákok számára is a véletlen szabja meg, kikkel kerülnek egy csoportba, kikkel kell együttműködniük, s ez könnyebben

elfogadható. Az így kialakult csoportokon lehetőség szerint ne engedjünk változtatni: meg kell tanulni az együttműködést olyan társainkkal is, akikkel eddig nem nagyon váltottunk szót.

A csoport kialakítását a tanulókra is rábírhatjuk. Ebben az esetben általában állandó összetételű, elsősorban szimpátiák, barátságok mentén szerveződő csoportok keletkeznek, és folyamatos a késztetés a csoportnagyság megváltoztatására. Az ilyen csoportoknak is van előnyük, de az együttműködési készség, az empátia, a szociális kompetenciák kialakításához jobban megfelel a változó összetételű, nem homogén csoport, igaz a tanulók eleinte nem örülnek ennek.

Hogyan kezdjük hozzá a munkához?

1. Meg kell tervezni a munkát és annak értékelését.
2. Mielőtt elkezdődik a munka, tisztázni kell a "játékszabályokat", ismertetni kell a célokat és feladatokat.
3. Meg kell beszélni a csoportmunka menetét, az elvárt eredményt és a kívánt tanulói viselkedést és hozzáállást.
4. Meg kell beszélni az értékelés szempontsorát.
5. El kell mondani a tanulóknak, hogy, hogy maguk és társaik érdekében is aktívan, képességüknek megfelelően részt kell vállalniuk a közös munkában.
6. A tanulókkal meg kell beszélni a folyamatot és azt is, hogy mit és milyen arányban értékelünk. (egyéni munka minősége, a csoport elkészült munkája, vagy az együttműködés, továbbá azt is, hogy miként vesszük figyelembe a csoportértékelő lapok és az ön- és társértékelés eredményét)
7. Meg kell határozni, hogy pontokkal, százalékkal, jeggyel vagy szövegesen értékelünk.

Tanári, tanulói visszajelzések

A kooperatív tanulási módszerek közül a páros munka után talán a csoportmunka a leggyakrabban alkalmazott tanulásszervezési forma. Természetesen nem csodaszer, nem alkalmazható mindig, és nem arra való, hogy a tanári felkészületlenséget palástolja.

Az alábbiakban a csoportmunka funkciója, szervezése kapcsán szedtem össze néhány gondolatot. Az anyaggal való „haladás” kényszere legtöbbször a frontális munkaformára ösztönzi a tanárt, annak minden előnyével és hátrányával. Érdemes azonban időnként kipróbálni más formákat is. A csoportmunka nagyon jól alkalmazható olyan esetekben, amikor időt akarunk megtakarítani:

történelemórán elsősorban összefoglalás, ismétlés, forráselemzés esetén hatékonyabb a frontális módszernél.” (Mendly Lajos, tanár)

A módszer előnyei

Alkalmas a heterogén tanulói összetétel a csoportot alkotó gyerekek mindegyikének egyidejű fejlesztésére a követelmények csökkentése nélkül.

Alkalmazásának eredményeként a másokkal való együttműködés és kommunikációs képesség fejlődik. Érvényesül az empátia, a tolerancia, a kölcsönös bizalom, nincs kirekesztés, elmagányosodás, mert a csoport felkarol, segít, nagyobb az egymásra figyelés. Azok a tanulók lesznek előnyben, akik jól kommunikálnak, tudásukkal hozzájárulnak a közösség fejlődéséhez, tudnak tárgyalni, tudják képviselni a véleményüket, jó konfliktuskezelők, és jól dolgoznak csapatban. Az iskolában jó lehetőséget teremthetünk, hogy mindezen képességeket biztonságos környezetbe sajátítsák el, gyakorolják.

További előnyök:

- A tanulói hozzáállás megváltozik.
- A tanulók tudása és különböző képességei fejlődnek
- Elősegíti a minőségi munkát az osztályteremben.
- A tanulók megtanulnak egy módszertani, értékelési kultúrát, amelyben saját magukat és társukat is reálisabban látják
- A tanulók tanulnak mások sikeréből és hibáiból.
- Azonnali visszajelzést ad a tanulóknak és a tanárnak is
- Nagy létszámú osztály esetén reálisabb képet ad a tanárnak, az egyéni teljesítményről is.